

{ } { }

Bakara Suresi

63

GİT

◀ Bakara / 63 ▶

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

Türkçe Transcript

Ve-iz ehaẓnâ mîsâkakum verafa'nâ fevkakumu-**ttûra** huzû mâ
âteynâkum bikuvvetin vezkurû mâ fihi le'allekum tettekûn(e)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Gene bir vakit sizden söz almıştık, Tur dağını üstünüze
yüceltmıştık. Size verdiğimiz kitabı azimle alın, sakınanlardan
olmak için de içindeki emirleri anın demiştik.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

(Ey Beni İsrail!) **Sizden misak** (sağlam bir söz ve ahit) **almış ve**
(kahrımızı ve kudret harikamızı göresiniz diye) **Tûr'u üstünüze**
yükseltmiştik (Tûr Dağını göğe doğru kaldırıp üstünüze düşecek
gibi göstermiştik ve demiştik ki:) **"Size verdiğimizize** (Tevrat
hükümlerine ve Hz. Musa'nın öğütlerine) **sımsıkı yapışın ve onda**
olanı (İlahi kuralları sürekli) **hatırlayıp** (uygulayın, olur) **ki**
böylelikle (küfür ve kötülükten) **sakınasınız** (takvaya ulaşip
korunasınız)."

Abdullah Parlıyan Meali

Hani bir zamanlar, Tur dağını üzerinize yükselterek sizden sağlam
bir söz almıştık ve size verdiğimiz kitaba bütün gücünüzle sımsıkı
sarılın, Tevrat'ta olanları devamlı hatırlayın ki, yolunu Allah'ın
kitabıyla bulan müttakilerden olasınız.

Ahmet Tekin Meali

Bizim, sizin ciddi ve samimi taahhüdünüzü aldığımızı hatırlayın.
Tûr'u üstünüze kaldırıp, "Size verdiğimizize, kitaba sıkı sıkı sarılın,
sorumluluğuna pürdikkat sahip çıkın. İçindekileri ezberleyin, iyi
düşünüp tahlil edin. Umulur ki, Allah'a sığınmanıza, emirlerine
yapışmanıza, günahlardan arınıp, azaptan korunmanıza, kulluk ve
sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip

çıkarak şahsiyetli davranmanıza, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanıza vesile olur." demiştik.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/171; 23/20; 95/2.

Ahmet Varol Meali

Hani sizden kesin bir söz almış ve Tur dağını üstünüze yükseltmiştik. "Size verilen Kitab'a sımsıkı yapışın ve içinde olanları sürekli anın ki, belki böylelikle (fenalıklardan) sakınırsınız."

Ali Bulaç Meali

Sizden misak almış ve Tur'u üstünüze yükseltmiştik (ve demiştik ki:) 'Size verdiğimiz sımsıkı yapışın ve onda olanı (hükümleri sürekli) hatırlayın, ki sakınasınız.'

Ali Fikri Yavuz Meali

Bir vakit de, (Tevrat ile amel edeceğinize dair) sizden sağlam söz almıştık; Tûr'u da (söz veresiniz diye tehdîden yerinden sökerek) üstünüze kaldırıp demiştik ki: “- Size verdiğimiz kitabın hükümlerini kuvvetle tutun ve içindekinden gâfil olmayın, onları hatırlayın; gerek ki cehennemden ve isyandan korunursunuz.

Bahaeddin Sağlam Meali

Yine bir vakit sizden söz aldık ve Tur dağını üzerinizde yükselttik(*) ki; size verdiğimiz (vahiy kitabını) sıkıca tutun, onun içindekilerini iyice hatırlayın. Belki bu şekilde korunursunuz.

(*) Tur dağı, vahiy mesajlarına mazhar olmakla manen yükselmiş oldu.

Bayraktar Bayraklı Meali

Hani sizden sağlam bir söz almış, Tûr'u da üstünüze kaldırmış ve “Size verdiğimiz kitabın hükümlerine sımsıkı sarılınız, içinde olanları hatırlayınız ki, ruh olgunluğuna ulaşasınız” demiştik.[22]

[22] Mîsâk/söz kavramı hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSİRİ, I, 502-503.

Besim Atalay Meali (1965)

Ne zaman ki biz sizlerden ahdalmıştık, üstünüze Tûr'u yüceltmıştık, kuvvetle alınız verdiğimizizi, içinde olanı unutmayınız, ola ki sakınasız

Cemal Külünkoğlu Meali

Hani, (şiddetli bir sarsıntı ile) Tûr (-i Sina) dağını üzerinize (düşüverecek gibi) yükselttiğimiz sırada sizden söz almıştık ve size şöyle emretmiştik: “Size verdiğimiz mesaja sımsıkı sarılın, onun muhtevasını hatırdan çıkarmayın ki bu sayede (kötülüklerden) korunasınız.”

Cemil Said (1924)

Sizin 'ahdinizi kabûl itdiğimiz ve başınızın üstüne Cebel-i Tûr'ı ta'lik itdiğimiz vakit size virdığımız kânûnları kabûl idiniz ve muhteviyâtını düşününüz didik. Belki Allâh'dan korkarsınız.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Sizden kesin söz almıştık. Tur dağını yükselterek tepenize dikmiştik. "Allah'a karşı gelmekten sakınanlardan olabilmeniz için, size verdiğimiz Kitab'a kuvvetle sarılın, onda bulunanları hatırdâ tutun" demiştik.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Hani, (Tevrat ile amel edeceğinize dair) sizden sağlam bir söz almış, Tûr dağını da tepenize dikmiş ve "Sakınasınız diye, size verdiğimiz Kitab'ı sıkı tutun, onun içindekileri düşünün (gafil olmayın)" demiştik.

Diyanet Vakfı Meali

Sizden sağlam bir söz almış, Tûr dağının altında, size verdiğimiz kuvvetle tutun, onda bulunanları daima hatırlayın, umulur ki, korunursunuz (demiştik de);

Edip Yüksel Meali

Sina dağını üzerinize kaldırarak bir zamanlar sizden söz almıştık: "Size verdiğimiz kuvvetle sarılın, içindekileri hatırlayın ki korunasınız," demiştik.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Hani bir zamanlar sizden mîsak (sağlam bir söz) almıştık, Tur'u üstünüze kaldırıp demiştik ki; size verdiğimiz kitaba kuvvetle tutunun ve içindekilerden gafil olmayın, gerek ki, korunursunuz.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Bir vakit de misakınızı almıştık, ve Turu üstünüze kaldırıp demiştik ki verdiğimiz kitabı kuvvetle tutun ve içindekinden gafil olmayın, gerek ki korunursunuz

Erhan Aktaş Meali

Hani bir zamanlar, takva sahibi olmanız için, size verdiğimiz şeylere kuvvetle sarılıp kendinize mal etmek ve içindekilerini sürekli aklınızda tutmanız konusunda sizden söz almıştık. Ve Tur'u¹ üzerinize kaldırmıştık.

1- Musa'yı dağa çıkarmıştık.

Hasan Basri Çantay Meali

Hani sizden (Tevrat ile âmil olacağınıza dâir) sapasağlam söz almışdık, «Tur» u da (tepenize iniverecek bir durumda) üstünüze kaldırmışdık, (ve demişdik ki:) «Size verdiğimiz (Kitab) ı (n hükümlerini) kuvvetle tutun, onda onlar (la amel etmek lüzumun)

u hatırlayın. Tâ ki (cehennemden, günahlardan) sakınmış olasınız».

Hayrat Neşriyat Meali

Ve bir zaman sizin sağlam sözünüzü almış, Tûr (dağın)ı da üzerinize (hemen yıkılacak bir vaziyette) kaldırmıştık. “Size verdiğimiz (Kitâb)ı kuvvetle tutun ve içinde bulunanları (amel ederek) hatırlayın ki, (günahlardan) sakınasınız!” (buyurmuştuk).

İlyas Yorulmaz Meali

Sizden kesin söz alıp, sizleri yeryüzünde hatırlı (bağımsız) bir toplum haline getirdiğimizde, “Size verdiğime kitaba sımsıkı sarılın, kitabın içindekileri (emirlerimi ve tavsiyelerimi) hatırlayın ki, umulur ki sakınırsınız” demiştik.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

O gün sizden söz almıştık da Sina dağını başınızın üstüne yükseltmiştik. « Size verdiğimiz Kitap’ı sıkı tutun, onun içindekileri düşünün ki, sakınmış olasınız» demiştik.

İsmail Hakkı İzmirli

Hani sizden misak [2] almış, Tur/u da üzerinize kaldırmışdık, «— size getirdiğimiz Kitabı, kemal-i ciddiyetle alın, onda olanı hatırlayın, tâ ki mütteki olasınız» demişdik.

[2] Tevrat ile âmil olacağınıza dair sizden aht ve peyman yeminli ahit almışdık.

Kadri Çelik Meali

Hani sizden kesin söz almış ve Tur dağını üstünüze çıkararak, “Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve içindekileri hatırlayın; umulur ki takvaya erersiniz (demiştik).”

(Bu olay Kur'an'ın muhtelif yerlerinde, çeşitli şekillerde beyan edilmiştir. Allah Tealâ ile İsrail oğulları dağın eteğinde ahit yaparlarken, korkunç bir manzara meydana gelmiş ve dağ adeta İsrail oğullarının tepesine çökecek gibi görünmüştür. Bu olay Talmut'ta şöyle anlatılır: “O kutsal varlık, Sina dağını büyük bir tekne gibi onların üstüne kaldırdı ve, “Tevrat'ı kabul ederseniz iyi olur, yoksa burası mezarınız olur” dedi.)

Mahmut Kısa Meali

Ey İsrail Oğulları, hatırlayın: **Hani** Allah’a verdiğiniz sözün önemini iyice idrâk etmeniz ve bu antlaşmayı bozduğunuz takdirde doğabilecek vahim sonuçları belleklerinizde hep canlı tutabilmeniz için, Sînâ **dağın**ı yerinden söküp, tıpkı bulut gölgesi gibi **tepenize yükselterek, sizden şu kesin sözü almıştık:** “**Size bahşettiğimiz ilâhî vahye sımsıkı sarılın ve içindeki temel hayat prensiplerini sürekli aklınızda ve gündeminizde tutun ki, yeryüzünde adâlet, barış ve huzur ile O’na kulluğu sağlayarak kötülüklerden sakınıp korunabilesiniz.**”

Mahmut Özdemir Meali

Hani, mîsâkınızı / açık ve kesin bağlılık sözünüzü aldık. Tûr'u / Dağ'ı üzerinize kaldırdık. Size verdiğimiz kuvvetle tutun! İçindekileri belleyip düşünün! Umulur ki sakınıp korunursunuz.

Mehmet Çakır Meali

Hatırlarsınız, yüce Tûr Dağı'nda sizden sıkı söz almış: " verdiğimiz Kitab'a sımsıkı sarılın, geleceğinizi sağlama alabilmeniz için de onun içindekileri dilinizden düşürmeyin " demiştik.

Mehmet Çoban Meali

Hani! "Yasalarımıza uyacağınıza dair sizden sağlam bir söz almış, size Tûr dağının gölgesinde güzel bir yaşam alanı göstermiş, hata yapıp günah işlemekten sakınasınız diye, size verdiğimiz Kitabı sıkı tutun, Kitabın içindekileri düşünün, Kitapla emrettiğimiz yasalara uyun, Asla insanların yasalarına uyarak Rabbinize karşı suç işlemeyin!" demiştik.

Mehmet Okuyan Meali

Hani sizden sağlam bir söz almış, üzerinize (Sînâ) [*] Dağı(nı âdeta) kaldırmıştık. (Onlara) "Size verdiğimiz (Kitabı) kuvvetle alın (ona sıkıca tutunun) [*] ve içinde olanı hatırlayın ki [takvâ]lı olabilesiniz." (demiştik).

Buradaki dağın Sînâ Dağı olduğunun delili Mü'minûn 23:20 ve Tîn 95:2'dir.,Vahye uymayla ilgili ayetler için bkz. Âl-i İmrân 3:103, dipnot 1.

Mehmet Türk Meali

(Ey İsrâil oğulları!) Bir zamanlar dağı¹ (bir gölgelik gibi) üzerinize kaldırarak sizden bağlayıcı söz almış ve: "Eğer Allah'tan hakkıyla sakınmak istiyorsanız size verdiğimiz (kitaba) sımsıkı sarılın ve içerisindekileri hatırlınızdan çıkarmayın." demiştik.

1 Bazıları, bu dağın, "Sina Dağı" olduğunu, bazıları da herhangi bir dağ olduğunu söylemişlerse de burada esas olan; İsrâil Oğullarının Allah'a zorla îman ettiklerini, Allah'ın insanları kendisine böyle de îman ettirme gücüne sahip olduğunu ifâde etmektir.

Muhammed Esed Meali

İŞTE O ZAMAN, Sina Dağı'nı üzerinize yükselterek ⁵¹ ciddî ve samimî (görünen) taahhüdünüzü kabul etmiş ve "Size bahsettiğimiz şeye [bütün] gücünüzle sımsıkı sarılın ki Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine varasınız!" [demiştik].

51 Lafzen, "ve dağı (Tûr) üzerinize yükselttik": yani yüksek dağın, aşağıda 83. ayette dile getirilen ciddî ve samimî taahhütlerinize şahitlik yapmasını sağladık. Bütün çevirim boyunca et-Tûr ibaresini "Sina Dağı" olarak çevirdim, çünkü (Kur'an'da) daima bu anlamda kullanılmıştır.

Mustafa Çavdar Meali

Sizden sapa sağlam misak/söz almış, dağı da üzerinize kaldırmış
 “Allah’a karşı gelmekten sakınabilmeniz için size verdiğimiz
 kitaba kuvvetle sarılın ve onun içindekileri aklınızda tutun.”
 demiştik. 2/83, 7/171, 43/43

Mustafa İslamoğlu Meali

BİR zaman da (Sina) Dağı(nı)[127] başınıza dikip sizden (şöyle)
 söz almıştık:[128] Size verdiğimiz mesaja sınıksız sarılın, onun
 muhtevasını hatırdan çıkarmayın ki[129] takvaya ermeyi
 umabilesiniz.

[127] “Ulu dağ” ya da “yüce dağ” anlamına gelen tûr, birçok yerde
 sıfatıyla değil Seynâ/Sinâ adıyla anılmıştır (Msl: 23:20). Biz de bu
 sıfatla kullanıldığı tüm yerlerde Sinâ adını parantez içinde zikrettik
 (Krş: 28:29). Dağın yükseltilmesinin “havaya kaldırma” anlamı
 taşımadığı için bkz: 7:171 ve not 136. [128] İki cümlelik bu ibarenin
 çevrilmesinde vavın konumundan kaynaklanan bir zorluk vardır. Eğer
 vav bağlaç olarak alınırsa cümlelerin çevirisi “sizden söz almış ve
 (Sina) Dağı(nı) başınıza dikmiştik” şeklinde olmalıdır. İç bağlamı
 gözetken çevirimiz, vav’ın hâl oluşuna dayanır. [129] Ebu’d-Derda
 naklediyor: “Nebi ile birlikteydik. Bir ara gözlerini semaya kaldırdı ve
 dedi ki: Gün gelir ilim insanları terk eder, insanların onda hiç nasibi
 kalmaz. Ziyad b. Lebid sordu: İlim bizi nasıl terk edebilir ki? Biz
 Kur’an’ı okuyoruz ve bundan böyle de vallahi okumaya devam
 edeceğiz, hanımlarımıza, oğullarımıza okutacağız. Rasulullah cevap
 verdi: Anan seni kaybetsin ey Ziyad! Ben de seni Medinelilerin akıllısı
 sanırdım; Yahudilerin ve Hristiyanların elinde de Tevrat ve İncil yok
 muydu?” (Tirmizî, İlim 5)

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Hani bir vakitte misakınızı almış, Tûr'u da üzerinize kaldırmış,
 «Size verdiğimiz kuvvetle ahzediniz, onda olanı zikreleyiniz ki,
 ittika etmiş olabilesiniz» demiştik.

Suat Yıldırım Meali

Ey İsrail'in evlatları! Bir vakit de Tevratı uygulayacağınıza dair
 sizden söz almış, sonra bu ahdi bozduğunuz için Dağı üzerinize
 kaldırarak demiştik ki: «Size verdiğimiz Kitaba kuvvetle sarılın ve
 muhtevasını iyi inceleyip ders alın ki kötü akıbetten korunasınız.

Süleyman Ateş Meali

Bir zaman da sizin sözünüzü almış, üzerinize dağı kaldırmıştık:
 "Size verdiğimiz kuvvetle tutun, içinde olanı hatırlayın ki
 (azabımızdan) korunasınız," (demiştik).

Süleyman Tefik (1927)

Şunu da yâd idiniz ki sizden 'ahid ve mîsâkınızı aldık ve dağ
 parçasını üzerinize kaldırarak virdiğimiz şeyi (Tevrat'ı) 'azim ve
 kuvvetle alınız ve onda mûnderic şeyleri tezekkür idiniz. Tâ ki
 (helâkden ve 'azâbdan) kurtulasınız, didik.[¹]

[1] Mûsâ 'aleyhisselâm nâzil olan Tevrat'ı Benî İsrâîl'e tebliğ ile icrâ ahkâmını emr iyledikde tekâlif-i ilâhiyeyi ağır bularak kabûlden imtinâ' iylediklerinden cesîm bir kaya parçasını Cebrâîl 'aleyhisselâm üzerlerine kaldırdı. Dağ parçası üzerlerinde mu'allâk durur iken Tevrat'ı alın ve ahkâmını icrâ idin emri virildi. Korkularından yere kapanub kitâbı kabûl itdiler, ahkâmını icrâ ve evâmirine itâ'at ve inkıyâdı va'd iylediler ve sonra bu 'ahid ve va'adlerinden döndiler.

Süleymaniye Vakfı Meali

Bir gün üstünüze Tur'u [*] kaldırarak kesin söz almıştık: “Size verdiğimiz sıkı sarılın, onda olanı aklınızdan çıkarmayın ki kendinizi koruyabilesiniz!” demiştik.

[*] Tûr, Sina yarımadasında bir dağdır. Musa ve Harun aleyhisselama elçilik görevi orada verilmiştir. (Meryem 19/51-53)

Şaban Piriş Meali

Sizden sapa sağlam söz almıştık. Dağı da üzerinize kaldırmış:- Allah'a karşı gelmekten sakınabilmeniz için size verdiğimiz kitaba kuvvetle sarılın ve onun içindekileri aklınızda tutun, demiştik.

Ümit Şimşek Meali

Yine hatırlayın o zamanı ki, üzerinize Tur Dağını yükselterek sizden söz almış, “Size verdiğimiz kitaba bütün gücünüzle sarılın; onda olanları hatırlayın ki korunmuş olasınız” demiştik.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Hani, sizden şu şekilde kesin söz almış da Tûr'u üzerinize kaldırmıştık: "Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve içinde olanı hatırlayıp zikredin ki, sakınabilesiniz."

Eski Anadolu Türkçesi

dahı ol vaqt kim tuttuğ 'ahduñuzı ıavluñuzı; dahı götürdük üzerüñüze tağı: “aluñ anı kim virdük size becidlig ile; dahı anuñ anı kim anuñ içindedür; anuñ-içün kim siz şaķınasız ya'nı ma'şiyetlerden.

Satır Altı Meal (1534)

Dahı ol vaqt kim ‘ahdlerüñüzi aldık. Dahı götürdük sizüñ üstüñüze Tûrtağını. Eyitdük ki: Aluñuz ol kitâbı kim size virdük cidd ü cehd eylemek bile.Dahı zıkr eyleñüz anuñ içinde olan buyruqları. Ola kim takvâ üstine olasız.

Bunyadov-Memmedeliyev

(Ey İsrail oğulları!) Sizdən əhd-peyman aldığımızı və Tur dağını başınızın üzərinə qaldırdığımızı xatırlayın! (Biz:) “Sizə göndərdiyimizi (Tövrati) möhkəm tutun, içindəkiləri unutmayın ki, bəlkə, pis əməllərdən çəkinəsiniz” - (deyə əmr etmişdik).

M. Pickthall (English)

And (remember, O children of Israel) when We made a covenant with you and caused the Mount to tower above you, (saying): Hold fast that which We have given you, and remember that which is therein, that ye may ward off (evil).

Yusuf Ali (English)

And remember We took your covenant and We raised above you (The towering height) of Mount (Sinai)(78) : (Saying): "Hold firmly to what We have given you and bring (ever) to remembrance what is therein: Perchance ye may fear Allah."

78 The Mountain of Sinai (Tural 5mm), a prominent mountain in the Arabian desert, in the peninsula between the two arms of the Red Sea . Here the Ten Commandments and the Law were given to Moses. Hence it is now called the Mountain of Moses (Jabal Musa). The Israelites encamped at the foot of it for nearly a year. The Covenant was taken from them under many portents (Exods. 19:5, 8, 16, 18), which are described in Jewish tradition in great detail. Under thunder and lightning the mountain must indeed have appeared an awe-inspiring sight above to the Camp at its foot. And the people solemnly entered into the Covenant: all the people answered together and said, "All that the Lord hath spoken we will do:" (Cf. 7:171, n. 705, and n. 97).